

Wet Personenvennootschappen in 2008 ingevoerd

Advocatenmaatschap hoeft niet

Steeds meer advocatenkantoren zetten de maatschap om in een NV. Heeft dat te maken met de Wet Personenvennootschappen, die de aansprakelijkheid van individuele partners verscherpt? Deze wet zal ondanks eerdere berichten niet komende januari in werking treden. Insiders rekenen op 2008. Vanwaar dan die omvorming?

Het wetsvoorstel Personenvennootschappen, dat al lange tijd bij de Eerste Kamer ligt nadat die in januari 2005 door de Tweede Kamer werd aanvaard, bevat geen overgangsrecht. Dit is namelijk pas enkele weken geleden voor advies naar de Raad van State gestuurd, en zal 'naar verwachting met een maand of drie openbaar zijn', aldus Voorlichting van het ministerie van Justitie. Het ministerie houdt het qua inwerkingtreding op 'tweede helft 2007'.

Waarom zijn zoveel kantoren dan zo druk bezig hun maatschappen om te vormen tot NV, BV (of LLP)? Van de twintig grootste kantoren zijn er nog maar drie een maatschap.

In de nieuwe wet zijn de vennoten hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de maatschap, terwijl naar huidig recht maten voor gelijke delen verbonden zijn

'Dat heeft naar mijn indruk vooral met aansprakelijkheid te maken', zegt de Amsterdamse advocaat J.M. Blanco Fernández, een deskundige in het vennootschapsrecht die over de materie geregeld cursussen geeft. 'In een maatschap zijn de maten aansprakelijk, in een NV kan een schuldeiser in principe niet aan de vermogens van de individuele advocaten komen.'

Het heeft dus niet te maken met dat wetsvoorstel Personenvennootschappen?

'Ik zie het verband niet. Het nieuwe recht zal vermoedelijk niet zoveel van het huidige recht verschillen dat omzetting van een maatschap in een NV of BV vanwege die verschillen nodig is. Wel is in de nieuwe wet sprake van hoofdelijke aansprakelijkheid van de vennoten voor de schulden van de maatschap, terwijl naar huidig recht maten voor gelijke delen verbonden zijn. Maar ik neem aan dat de invoeringswet een overgangsregime zal bevatten en dat de praktijk de tijd zal krijgen om zich aan de nieuwe situatie aan te passen. Bovendien is het onbekend wanneer de wet in werking treedt, maar dat zal vermoedelijk niet voor 2008 zijn.'

Misschien kost het veel tijd om die rechtsvorm aan te passen?

Blanco Fernández: 'Dat kan ik me niet voorstellen. Bij een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid is het vooral een kwestie van het aanpassen van een maatschapscontract dat vaak in een onderhandse akte is neergelegd. Voor een vennootschap met rechtspersoonlijkheid is wel een notariële akte vereist, waar meer tijd mee gemoeid kan zijn, ook vanwege de inbreng van de goederen.'

Een NV is misschien wat bewerkelijker dan een BV?

'Nee, de verschillen zijn verwaarloosbaar, ook in aansprakelijkheid van de vennoten. Misschien is de NV volgens advocaten wat chiquer.'

BANG

Een huurschuld kan bij een groot kantoorgebouw oplopen tot aardige bedragen, maar hoe vaak komt het nou voor dat het kantoor de huur niet kan voldoen? Is beroepsaansprakelijkheid dan iets om echt bang voor te zijn? De Orde verplicht de kantoren om zich tegen beroepsaansprakelijkheid te verzekeren, tot een bedrag van bijna een half miljoen euro per advocaat en per gebeurtenis (en twee van deze gebeurtenissen per verzekeringsjaar). Zou een

Illustratie: Dimitry de Bruin

MATTHIJS KAAKS

Collectieve Sinterklaas Actie

Nederland is het land waar klein leed graag wordt uitvergroot. De donkere dagen rond december lenen zich daar traditiegetrouw goed voor. Klein leed komt vaak voort uit klein onrecht. Vandaar dat het einde van het jaar voor advocaten een uitstekend moment vormt voor de lancering van een offensief tegen kleine misstanden die er om vragen groots te worden aangepakt. Het enige wat daar voor nodig is, is een stichting en een stelletje gedupeerden.

Nederland barst van de gedupeerden. Gedupeerde is afgeleid van het Franse *dupe* en betekent eigenlijk sul of sukkel. Zo telt Nederland bijvoorbeeld zes miljoen sullen die een woekerpolis hebben afgenomen van een verzekeraar. (Toegegeven, ik heb zelf ook ergens zo'n polis liggen die elk jaar minder waard wordt).

De Hollandse sul – die zelf zijn kleine onrecht nimmer aan de rechter zou voorleggen, daarvan alleen al weerhouden door de woekertarieven die hem daarvoor gerekend zouden worden – ontpopt zich tot een ware activist zodra hij zich door dito sullen omringd weet. Gedupeerde beleggers, spaarders, consumenten, huizenbezitters voegen zich samen in juridische inkooporganisaties met pakkende namen, zoals dus onder meer Stichting Woekerpolis, die met veel media tamtam de juridische strijd aangaan.

De drempel is inmiddels wel erg laag geworden. Postorderbedrijf Otto zag zich onlangs geconfronteerd met een legertje consumenten dat meende recht te hebben op een tv met de geadverteerde korting, die Otto weigerde te leveren omdat de prijs een vergissing was. *Stichting Postwanorder* heeft tot doel gekregen om deze knellende misstand aan de kaak te stellen.

De initiatiefnemers van deze organisaties zijn meestal advocaten die genoeg stofgoud bij elkaar weten te vegen tot het een goudmijn wordt. Handig, dat zeker. Het is een uitgekende marketing om zo een geheel nieuwe doelgroep te creëren. De klein-leed-markt is een *lawyer's paradise*.

Als rechter zou ik echter knarsetandend naar de zich ophopende stapels klein-leed-dossiers staren. Door de collectieve sukkelacties neemt de werkdruk enorm toe. Klein onrecht dreigt groot onrecht te overwoekeren.

Ik weet een prima alternatieve route: een jaarlijkse Collectieve Sinterklaas Actie.

Sinds een paar jaar organiseer ik in december voor een groep klein-leed-clënten een speciale mailing met de volgende aanhef.

'Tot mij wendde zich de Bisschop van Myra, tevens handelend onder de naam Sinterklaas, met het klemmende verzoek u als volgt te berichten.'

Dan wijd ik bijvoorbeeld uit over de breedbeeld-TV al die arme drommels dolgraag voor de geadverteerde prijs van € 99 wensen te verwerven. De brieven beginnen hoffelijk maar hebben zonder uitzondering de grimmige afsluiting dat indien de geadresseerde niet voetstoots aan Sinterklaas' verzoek voldoet, de breedgeschouderde Witte Pieten wel eens even persoonlijk die televisies uit het magazijn van Otto komen trekken.

Ook het dreigen met gijzeling of lijfswang is tijdens de Sinterklaas Actie zonder meer geoorloofd.

Een deel van de miljoenen die de Raad voor de Rechtspraak door toedoen van Sinterklaas op deze wijze bespaart zal een prachtige bestemming krijgen: de door mijzelf opgerichte stichting Collectieve Sinterklaas Actie.

onmiddellijk aangepast

MODELLEN

De Orde biedt haar leden allerlei modellen aan voor de juridische vormgeving van het kantoor. Afhankelijk van het overgangsrecht bij de Wet Personenvennootschappen zal worden bekeken of en, zo ja, hoe deze modellen moeten worden aangepast. Notarissen van De Brauw zullen in dat geval bij de bijstelling behulpzaam zijn.

erkende beroepsfout ooit leiden tot aansprakelijkheid boven het verzekerde bedrag? Zodat de maatschap, of vennootschap, het gaat voelen?

Blanco Fernández: 'Het gaat bij aansprakelijkheid niet alleen om de hoogte van die verzekering, het kan ook zijn dat een voorval eenvoudig niet door de verzekering wordt gedekt, bijvoorbeeld omdat het opzettelijk is veroorzaakt.'

Pieter Nabben, partner bij Pot Jonker Advocaten in Haarlem: 'Advocaten zijn misschien ook wel bang voor aansprakelijkheid. Ze zijn er zelf iedere dag mee bezig. En de claims tegen accountants, die stellen hen ook niet echt gerust.'

We hoorden dat een cliënt bij een pitch eiste dat de meedingende advocatenkantoren er vanaf moeten zien om hun aansprakelijkheid te beperken, dus ook boven wat de verzekering dekt. Het kantoor dat dat niet wilde, lag eruit.

Nabben: 'Ik ken het verhaal. We vroegen ons hier op kantoor af waarom het kantoor die voorwaarde niet wilde accepteren. Als het ooit zover komt ben je de cliënt toch wel kwijt en de NV is er nu juist om die zeldzame klappen op te vangen. Waarom stelt men eigenlijk zo'n voorwaarde? Omdat de advocaat minder zijn best doet als hij zijn aansprakelijkheid kan beperken? Ik geloof daar niet in.'

(LH)

RECTIFICATIE

Het in *Advocatenblad* 14 gerecenseerde boek *Mediation in arbeidsconflicten* wordt niet uitgegeven door Stili Novi, maar door het Nederlands Mediation Instituut (NMI), postbus 30137, 3001 DC Rotterdam.